

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

"Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн"

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	206 Садово-паркове господарство

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ /Солоненко А.М./

(протокол № від 2021 р.)

Ректор _____ /Солоненко А.М./

Наказ №__ від ____ 2021 р.

Мелітополь 2021 р.

**Лист-погодження
Освітньої програми**

Гарант освітньої програми _____ Н.М. Туровцева
(Наказ №02/01-05 від 27 січня 2020 р.)

Завідувач випускової кафедри ботаніки і садово-паркового господарства _____ С.М. Подорожний

Голова Вченої ради хіміко-біологічного факультету _____ В.О. Хромишев

Начальник навчального відділу _____ Я.В. Сопіна

Голова науково-методичної ради університету _____ Н.Є. Мілько

Голова комісії Вченої ради МДПУ ім. Б. Хмельницького з експертизи якості освітніх програм спеціальностей _____ Н.А. Сегеда

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

Керівник групи:

1. к.с.г.н., доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Туровцева Н.М.
Члени робочої групи зі складу викладачів:
2. к.б.н., доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Подорожний С.М.
3. д. б. н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Жуков О.В.
4. к.б.н., доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Пюрко О.Є.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів:

1. Обрезанов О.А. - директор КП «Мелітопольський міський парк культури і відпочинку імені М. Горького» Мелітопольської міської ради;
2. Вакарь О.В. – директор "ФОП Вакарь О.В.", м. Мелітополь;
3. Льонюшкіна С.В. – директор «ФОП Льонюшкіна С.В.» м. Мелітополь;
4. Кобець О.В. – здобувач ОП Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Лях Віктор Олексійович – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин Запорізького національного університету
2. Мусієнко Микола Миколайович - доктор біологічних наук, академік НААН України, академік АН ВШ України, професор кафедри біології рослин Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» Київського університету імені Тараса Шевченка

Гарант освітньої програми

Н.М. Туровцева

кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2017 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Наказ Міністерства освіти і науки України № 383 від 4 березня 2020 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/206-sadovo-parkova%20gospodarstvo-M.pdf			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол № 25 від 25 червня 2018 р.	Протокол № 17 від 28 травня 2020 р.		
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Н.М. Туровцева			

1. Профіль освітньої програми «Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн» зі спеціальності 206 Садово-паркове господарство

1 – Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Хіміко-біологічний факультет Кафедра ботаніки і садово-паркового господарства
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	206 Садово-паркове господарство
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Магістр садово-паркового господарства
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Магістр» Спеціальність – 206 «Садово-паркове господарство» Освітня програма «Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн»
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, ОКР «спеціаліста», магістра
Мова викладання	Українська
Наявність акредитації	Акредитація напряму 0901 Сільське господарство і лісівництво 8.09010303 Садово-паркове господарство (Сертифікат про акредитацію серія НД –IV № 0878841) Рішення акредитаційної комісії Протокол № 121 від 16 червня 2016 р. (наказ МОН України від 21.06.2016 № 79-А)
Рівень програми	QF – level 7 / EQF –First cycle /HPK – рівень 7
Академічні права випускника	Продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua/new/uk/navchalna-djalnst/profili.html
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	На базі першого (бакалаврського) рівня становить 90 кредитів ЄКТС. Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОК) (66 кредитів ЄКТС, 1980 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (24 кредитів ЄКТС, 720 год.).

	38% обсягу освітньої програми спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
3 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у галузі садово-паркового господарства, які володіють теоретичними знаннями та практичними вміннями для вирішення виробничих завдань проектування, створення та експлуатації рослинних угруповань, вирощування декоративних рослин та управління інженерно-технічним обладнанням на об'єктах садово-паркового господарства і рекреаційного призначення в умовах урбо- та агроландшафтів південного сходу України з використанням сучасних принципів ландшафтного дизайну.	
4 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкт (и) вивчення – екосистеми населених місць, сквери, парки, лісопарки, ботанічні сади, об'єкти рекреаційного призначення, урбо- та агроландшафти.
	Цілі навчання – підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні проблеми садово-паркового господарства і ландшафтного дизайну, що характеризуються невизначеністю умов і вимог та передбачають проведення наукових, науково-практичних і проектних досліджень та/або здійснення інновацій.
	Теоретичний зміст предметної області: – наукові та соціально-економічні принципи садово-паркового господарства; – застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих та аграрних наук для розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних проблем садово-паркового господарства і ландшафтного дизайну; – науково-обґрунтоване проектування, створення та управління зеленими насадженнями урбо- та агроландшафтів, оптимізація їх рекреаційного потенціалу з урахуванням глобальних кліматичних змін навколишнього середовища.
	Методи, методики та технології: сучасні методи вирощування декоративних рослин у закритому та відкритому ґрунті, новітні технології та агротехніка створення і експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, технології захисту рослин у розсадниках та на об'єктах озеленення, технології проектування садово-

	<p>паркових об'єктів і різноманітних ландшафтів.</p> <p>Інструменти та обладнання (об'єкти/ предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати):</p> <p>спеціалізоване програмне забезпечення, механізми та інструменти для вирощування декоративних рослин, проектування, створення та утримання садово-паркових об'єктів; сучасні засоби захисту рослин, автоматизації та механізації агротехніки вирощування рослин.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітня програма орієнтується:</p> <ul style="list-style-type: none"> – на підготовку висококваліфікованих спеціалістів в області садово-паркового господарства; – опанування здобувачами вищої освіти сучасних технологій і методик з проектування, створення та експлуатації садово-паркових об'єктів; – активну участь в наданні проектних, агротехнічних та інших консультативних послуг з формування сучасних публічних просторів, створення пейзажних локацій, туристично-привабливих місць та зон відпочинку.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Фокус спрямований на підготовку фахівців, здатних вирішувати складні та науковоємні проблеми оптимізації урбогенного середовища, створювати комфортні умови життя, роботи та відпочинку людей, об'єкти рекреаційного призначення в умовах морського узбережжя та агроландшафтів південного сходу України з урахуванням глобальних змін клімату.</p>
Особливості програми	<p>Особливістю програми є залучення здобувачів до ландшафтного проектування і ведення садово-паркового господарства на реальних об'єктах в кліматичних умовах південного сходу України.</p> <p>Теоретична і практична підготовка проводяться на базі кафедри, АБК, дендрарію, наукового гербарію, а також на профільних підприємствах та садово-паркових об'єктах м. Мелітополя та регіону.</p>
<p>5 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	

<p>Придатність до працевлаштування випускників</p>	<p>Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: http://www.dk003.com]) на посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фахівець садово-паркового господарства 3212 - фахівець з квітництва 2213.2 - фахівець з ландшафтного дизайну 2213.2 - майстер зеленого господарства 1221.2 - інженер садово-паркового господарства 2149.2 - директор (начальник, інший керівник) підприємства 1210.1 - завідувач господарства (завідувач оранжереї, завідувач розсадника (розплідника), завідувач станції захисту рослин) 1221.2.
<p>Подальше навчання</p>	<p>Магістр з «Садово-паркового господарства» за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн» має право продовжити навчання в аспірантурі для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та здобуття кваліфікації доктора філософії з садово-паркового господарства.</p>
<p>6 - Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Викладання і навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу, технологій проблемно-орієнтованого та диференційованого навчання, самонавчання, інтенсифікації та індивідуалізації навчання, з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle) http://www.dfn.mdpu.org.ua/.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з викладачами, науковцями та стейкхолдерами; сприяння участі здобувачів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, науково-практичних конференціях.</p> <p>Викладання реалізується через кредитно-трансферну систему організації навчання, навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості, самонавчання.</p> <p>Обов'язкові та вибіркові дисципліни проводяться з акцентом на особистий саморозвиток, групову, самостійну та проектну роботу.</p> <p>Викладання проводиться у формі: лекцій і практичних занять, самостійної роботи на основі</p>

	підручників, вивчення сучасних наукових джерел та з використанням елементів дистанційного навчання, консультацій із викладачами, виробничої практики, підготовки кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою оцінювання результатів навчання, спрямованих на опанування компонентів освітньої програми. Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з виробничої практики, державна атестація. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі публічного захисту (презентації кваліфікаційної роботи). Передбачено можливість апеляції.
7 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садово-паркового господарства та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово. ЗК 04. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 06. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК 07. Здатність раціонального використання рекреаційного потенціалу регіону для збереження довкілля.
Спеціальні (фахові),	СК 01. Здатність розробляти технології вирощування декоративних та плодкових рослин в закритому та

**предметні)
компетентності (СК)**

відкритому ґрунті.

СК 02. Здатність проводити оцінку економічної ефективності та інноваційно-технологічних ризиків при впровадженні нових технологій при вирощуванні посадкового матеріалу декоративних і плодкових культур.

СК 03. Здатність проектувати та реалізовувати заходи з інженерної підготовки території, будівництва, благоустрою, озеленення і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів рекреаційного призначення, об'єктів культурної спадщини і агроландшафтів півдня України.

СК 04. Здатність до управління об'єктами садово-паркового господарства, їх функціонального використання, охорони, захисту та організації робіт з урбомоніторингу і інвентаризації об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів рекреаційного призначення, об'єктів культурної спадщини та агроландшафтів півдня України.

СК 05. Здатність складати кадастри зелених насаджень.

СК 06. Здатність організовувати і здійснювати державний контроль і нагляд за дотриманням правил утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини та агроландшафтів півдня України.

СК 07. Здатність оцінювати розмір шкоди, заподіяної об'єктам садово-паркового господарства та об'єктам культурної спадщини при порушенні природоохоронного або містобудівного законодавства.

СК 08. Здатність проводити оцінку виробничих і невиробничих витрат на забезпечення якості. здійснювати технічний контроль, авторський нагляд за виробничою і проектною діяльністю в галузі садово-паркового господарства.

СК 09. Здатність контролювати виробничу і проектну діяльність в галузі садово-паркового господарства.

СК 10. Здатність здійснювати технічні розрахунки в проектах, техніко-економічне обґрунтування і функціонально-вартісний аналіз ефективності проєктованих заходів.

СК 11. Здатність прогнозувати наслідки, знаходити ефективні рішення в плануванні і реалізації проєктів з

	<p>урахуванням наявних обмежень.</p> <p>СК 12. Здатність організувати роботу команди фахівців, яка пов'язана із плануванням (або відновленням) міських територій, відкритих просторів, об'єктів садово-паркового господарства тощо.</p> <p>СК 13. Здатність планувати та здійснювати збір, обробку, аналіз і систематизацію науково-технічної інформації з теми дослідження, обирати методики і засоби розв'язання складних задач професійної діяльності.</p> <p>СК 14. Здатність до отримання нових знань та проведення прикладних досліджень в галузі садово-паркового господарства, узагальнення та систематизації отриманої інформації.</p> <p>СК 15. Здатність вести викладацьку діяльність у закладах вищої та фахової передвищої освіти, навчати співробітників інноваційної діяльності та здійснювати просвітницьку природоохоронну діяльність серед населення.</p> <p>СК 16. Здатність оцінювати регіональні особливості ґрунтових та кліматичних умов для розробки технології вирощування декоративних рослин, проектування і експлуатації садово-паркових об'єктів з урахуванням тенденцій глобальних змін клімату.</p>
--	---

**8 - Нормативний зміст підготовки магістра,
сформульований у термінах результатів навчання**

<p>ПР 01. Обґрунтовувати технологічні процеси інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів рекреаційного призначення та агроландшафтів півдня України.</p> <p>ПР 02. Організовувати та здійснювати роботи з урбомоніторингу і інвентаризації на об'єктах садово-паркового господарства, об'єктів рекреаційного призначення, природних і культурних ландшафтів та складання кадастру зелених насаджень.</p> <p>ПР 03. Пропонувати та впроваджувати у виробництво сучасні технології вирощування садивного матеріалу: декоративних та плодових дерев, кущів, квіткових культур, газонних трав.</p> <p>ПР 04. Оцінювати економічну ефективність пропонованих рішень.</p> <p>ПР 05. Пропонувати та організовувати еколого-біологічні та технологічні заходи створення та утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів рекреаційного призначення, природних і культурних ландшафтів.</p> <p>ПР 06. Планувати і організовувати роботи з інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів</p>

рекреаційного призначення, природних і культурних ландшафтів.

ПР 07. Здійснювати ефективне управління об'єктами садово-паркового господарства, об'єктами рекреаційного призначення, природними і культурними ландшафтами з урахуванням технологічних, правових, економічних, екологічних та інших аспектів.

ПР 08. Організовувати роботу колективу виконавців проектів.

ПР 09. Презентувати результати виконаних досліджень в галузі садово-паркового господарства фахівцям і нефахівцям.

ПР 10. Розробляти проекти об'єктів озеленення, садово-паркового господарства та ландшафтної архітектури, реставрації та реконструкції об'єктів озеленення, культурної спадщини; проектувати зимові сади в інтер'єрах офісних і житлових будівель, озеленення покрівель, оранжерейні і тепличні комплекси.

ПР 11. Проектувати території площ, магістралей і вулиць, пішохідних зон, смуг відведення лінійних об'єктів, зон заміського відпочинку і туризму, лісопарків, територій лікарняних комплексів і курортів, санітарно-захисних зон, меліоративних деревних насаджень, реабілітації порушених ландшафтів техногенних територій.

ПР 12. Створювати об'єкти озеленення різного призначення та підбирати комплекс робіт по догляду за рослинами у насадженнях.

ПР 13. Організовувати навчально-пізнавальну діяльність студентів.

ПР 14. Організовувати та здійснювати підвищення кваліфікації і коучинг співробітників з інноваційної діяльності.

ПР 15. Організовувати та виконувати просвітницьку природоохоронну діяльність серед населення.

ПР 16. Здійснювати популяризацію ідеї комфортного міста, публічних просторів за рахунок створення, привабливих рекреаційних і пейзажних локацій в контексті розвитку туристичної інфраструктури регіону.

ПР 17. Знаходити оптимальні науково-обґрунтовані проектні та організаційні рішення для конкретних екологічних умов регіону з урахуванням рекреаційного навантаження і тенденцій глобальних змін клімату.

9 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Викладачі, що забезпечують освітню програму відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками університету, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. Всі викладачі мають стажування або підвищення кваліфікації за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство». 45% викладачів мають кваліфікаційні документи, пов'язані з володінням іноземною мовою на рівні B ₂ .
Матеріально-технічне забезпечення	Охоплює: – навчальні корпуси;

- гуртожитки;
- комп'ютерні класи;
- пункти харчування;
- точки безкоштовного, бездротового доступу до мережі Інтернет;
- мультимедійне обладнання;
- спортивні зали.

Практичні заняття проводяться як в навчальних лабораторіях кафедри ботаніки і садово-паркового господарства, так і на агробіологічному комплексі МДПУ ім. Б. Хмельницького.

Навчально-лабораторна база дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на задовільному рівні. Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійні проектори, навчальні лабораторії обладнані необхідними приладами та інструментами:

- лазерний дальномір-висотомір Nikon "Forestry" 550";
- GPS навігатор Garmin (2 шт.);
- цифрова мікроприставка з адаптером;
- рН-метр MP 512;
- оксиметр портативний пилевологозахисний ST300D (0.00-45.0 мг/л) OHAUS;
- ваги BTU-210;
- цифрова камера SCOPE TEK DCM – 510;
- калібрувальна лінійка Sigeta;
- мікроскопи:
 - бінокулярний E5-B (з ахроматичними об'єктивами) – 2 шт.;
 - Sigeta Unity - 10 шт.;
 - XSP/146 TP -1 шт.;
 - біологічний XSM-20 – 1 шт.;
 - біологічні (МБИ, МБР, МБС) – 33 шт.;
 - Біолам – 7 шт.;
 - стереоскопічний - 2 шт.;
- мікротом Delta Optical ручний.

Крім того, для молекулярно-генетичних досліджень на кафедрі є:

- термостат TDB-120 типа "Драй-блок" с блоком А-103;
- камера для горизонтального електрофорезу SE-2;
- термоциклер TC1000-G;
- шейкер орбітальний KJ201-BD з платформою;
- мініцентрифуга Microspin 12, 12x1,5/2мл, BioSan;
- вортекс-міксер SA8, Stuart;
- система крапельного зрошення;

	<ul style="list-style-type: none"> – міні-трактор Р-180 з навісним обладнанням; – газонокосарка електрична Foresta LM-16 (3 шт.); – акумуляторний кущоріз HC 200 Li-Lon; – садово-парковий інструмент; – науковий гербарій (New-York Botanical Garde, INDEX GERBARIORUM – MELIT). <p>В університеті функціонують ботанічний та зоологічний музеї.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний сайт: https://mdpu.org.ua;</p> <ul style="list-style-type: none"> – необмежений безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – дистанційна освітня платформа Moodle. <p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає: освітні програми, які затверджені у визначеному порядку, вміщують опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану: типових і робочих навчальних програм дисциплін, лекційного комплексу, плани практичних занять, програма виробничої практики; методичні вказівки щодо дипломних (кваліфікаційних) робіт; пакети комплексних контрольних робіт.</p> <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення здійснюється з повним дотриманням законодавчих та ліцензійних/нормативних вимог і забезпечує державну гарантію якості вищої освіти.</p>
<p>10 - Академічна мобільність</p>	
<p>Національна</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках</p>

кредитна мобільність	<p>національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання.</p>
Навчання іноземних здобувачів освіти	<p>Програма не передбачає вищої</p>